

- practic, pentru configurația aflată în studiu, se leagă intrarea (intrările) la masă și se măsoară cu un voltmetru electronic, conectat pe tensiune continuă, valoarea tensiunii de ieșire.

- **Amplificarea în tensiune** este:

- pentru **AO ideal**:

$$A_{id}^n = 1 + \frac{R_r}{R_i} \quad (1)$$

- pentru **AO real**, considerând doar efectul valorii finite a amplificării în buclă deschisă:

$$A_{re}^n = \frac{A_{id}^n}{1 + \frac{1}{ab}} \quad (2)$$

unde **b** reprezintă factorul de reacție:

$$b = \frac{R_i}{R_i + R_r} \quad (3)$$

- **Rezistența de intrare**:

$$R_{in} = r_d(1 + ab) \quad (4)$$

- **Rezistența de ieșire**:

$$R_{ies} = \frac{r_o}{1 + ab} \quad (5)$$

- **Banda de frecvență**:

- pentru **nivel mic** al semnalului de ieșire:

$$f_B = \frac{PAB}{K_n} \quad (6)$$

unde **PAB** reprezintă produsul amplificare-bandă iar **K_n** - coeficientul de imperfecțiuni: $K_n = 1 + \frac{R_r}{R_i}$

- pentru **nivel mare** al semnalului de ieșire:

$$f_{SR} = \frac{SR}{2\pi \hat{U}_o} = \frac{SR}{\pi U_{o,v-v}} \quad (7)$$

unde **SR** reprezintă viteza maximă de variație a semnalului de ieșire în V/μs, iar $U_{o,v-v}$ [V] - valoarea vârf-la-vârf a tensiunii de ieșire.

3. Aparate necesare

- Sursă dublă de tensiune, ±15V;
- Generator de semnal sinusoidal ($f_{max}=1$ MHz);
- Osciloscop cu două canale;
- Multimetru electronic;
- Modulul de laborator;
- Scurtcircuitoare.

4. Desfășurarea lucrării

Se realizează circuitul neinversor din fig. 3. Determinările se pot face pentru două valori ale amplificării în buclă închisă: $A_1=11$ și $A_2=101$. Se desenează cele două circuite corespunzătoare celor două amplificări, notându-se valorile de rezistențe utilizate.

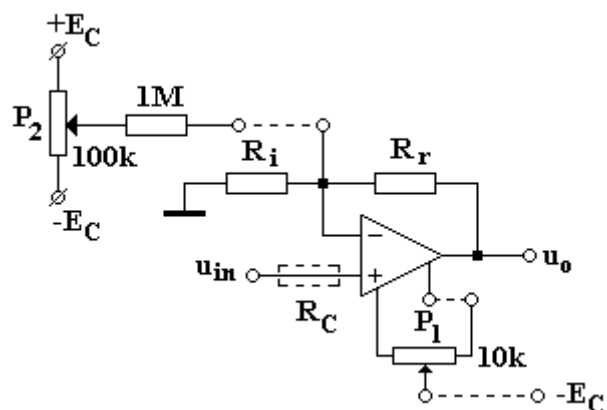

Fig. 3. Montajul practic al circuitului neinversor (R_C se poate considera = 0).

4.1 Compensarea tensiunii de offset (de decalaj)

Se face ca la configurația inversoare deoarece circuitele de determinare a offset-ului sunt identice pentru cele două configurații de bază realizate cu AO.

4.2 Determinarea amplificării în tensiune

Pentru circuitul corespunzător amplificării $A_1=11$ și $R_C=0$, se determină amplificarea în modul și fază:

- se aplică la intrare un semnal sinusoidal cu frecvența de 100 Hz și apoi 50kHz și amplitudine adecvată pentru evitarea limitării semnalului de ieșire;
- se vizualizează cu ajutorul osciloscopului formele de undă pentru $u_{in}(t)$ și $u_o(t)$, determinându-se defazajul dintre ele;
- se desenează, una sub alta, formele de undă vizualizate;
- cu valorile măsurate ale rezistențelor R_i și R_r , AO presupunându-se ideal, se determină amplificarea în buclă închisă a circuitului neinversor, A_{id}^n - relația (1):
- se măsoară valorile efective ale tensiunilor de intrare și de ieșire, U_{in} respectiv U_o și se determină valoarea reală a amplificării A_{re}^n :

$$A_{re}^n = \frac{U_o}{U_{in}} \quad (8)$$

- se compară amplificările în modul date de relațiile (1) și (8) și se determină eroarea relativă a amplificării:

$$\varepsilon_A = \frac{A_{re}^n - A_{id}^n}{A_{id}^n} \cdot 100 [\%] \quad (9)$$

- măsurătorile și rezultatele calculelor se trec în **tabelul 2**.

Tabelul 2

Frecvența de lucru	R_i [kΩ]	R_r [kΩ]	A_{id}^n (rel. 1)	U_o [V]	U_{in} [V]	A_{re}^n (rel. 8)	ε_A [%] (rel. 9)
100 Hz							
50 kHz							

4.3 Determinarea calitativă a rezistenței de intrare a amplificatorului neinversor, R_{in}

- rezistența de intrare a configurației neinversoare, R_{in} , se determină pentru circuitul corespunzător amplificării $A_1=11$, aplicând un semnal sinusoidal cu frecvența de 100 Hz de la ieșirea de 600Ω a generatorului. Semnalul de intrare va avea amplitudinea adecvată obținerii unui semnal de ieșire fără limitări ($U_{in} \leq 50mV$).
- se măsoară valoarea efectivă a tensiunii de la ieșirea generatorului, neconectat la circuit, $U_{in, gol}$;
- după cuplarea generatorului la montaj, se măsoară valoarea efectivă a tensiunii de la borna de intrare a circuitului, U_{in} ;
- se compară U_{in} cu $U_{in, gol}$ și se apreciază, comparativ cu circuitul inversor, cum este rezistența de intrare a circuitului neinversor;
- măsurătorile și rezultatul comparației se trec în **tabelul 3**.

4.4 Determinarea rezistenței de ieșire R_{ies}

- rezistența de ieșire a configurației neinversoare se determină pentru circuitul care are $A_2=101$;
- se aplică la intrare un semnal sinusoidal cu frecvența de 50 kHz;
- se conectează la ieșire o rezistență de sarcină $R_L=56\Omega$;
- se reglează amplitudinea semnalului de intrare astfel ca cel de ieșire să nu fie limitat și se măsoară tensiunea de ieșire U_{o1} ;

- fără a modifica amplitudinea tensiunii de intrare, se deconectează R_L și se măsoară noua valoare a tensiunii de ieșire U_{o2} ;
- rezistența de ieșire a circuitului neinversor se calculează cu relația

$$R_{ies} = \frac{U_{o2} - U_{o1}}{U_{o1}} \cdot R_L \quad (10)$$

- măsurătorile și rezultatele calculelor se trec în **tabelul 3**.

Tabelul 3

Frecvența de lucru	$U_{i, \text{gol}}$ [mV]	U_i [mV]	Comparația R_{in}^n ? R_{in}^i	U_{o1} [V]	U_{o2} [V]	R_{ies} [Ω] (rel.10)
100 Hz						
50 kHz						

4.5 Determinarea benzii de frecvență a amplificatorului neinversor

- pentru $A=11$, se aplică $U_{in}=20...50$ mV=const., se modifică frecvența semnalului de intrare, se măsoară valorile efective ale tensiunii de ieșire, U_o și se completează **tabelul 4**;

Tabelul 4

f [kHz]	0,01	0,1	1	10	20	50	100	200
U_o [V]								

- **frecvența limită superioară datorată amplificării în buclă închisă**
  - frecvența la -3dB determinată pentru valorile din tabelul 4 se compară cu valoarea dată de relația (6), unde $PAB=1$ MHz la $\beta A741$;
- **frecvența limită superioară datorată SR-ului**
  - pentru $A_1=11$, se aplică $U_{in}=0,5$ V și se determină, prin vizualizare pe osciloscop, valoarea maximă a frecvenței semnalului pentru care se mai păstrează forma sinusoidală a semnalului de ieșire;
  - rezultatul se compară cu valoarea dată de relația (7), unde $SR=0,5$ V/ μ s pentru AO de tipul 741 iar valoarea vârf-la-vârf a tensiunii de ieșire, $U_{o,v-v}$ se măsoară cu ajutorul osciloscopului.